Аналітична довідка № 5
БАК_Випускники_Оцінювання якості освітнього процесу

Дана аналітична довідка підготовлена за результатами комплексного опитування 25 випускників бакалаврських програм, метою якого було визначення рівня відповідності змісту навчання сучасним вимогам ринку праці та оцінювання якості організації освітнього процесу. Вибірка охоплює представників трьох освітніх програм – «Мова і література (англійська)», «Мова і література (німецька)» та «Переклад (англійська)», переважна більшість яких завершила навчання у 2022–2025 роках. Отримані дані дозволяють простежити динаміку працевлаштування фахівців у сферах середньої та бізнес-освіти, перекладу та самозайнятості, а також виокремити ключові напрями для модернізації навчальних планів у контексті цифрової трансформації та практичної орієнтованості навчання.

https://docs.google.com/forms/d/e/1FAIpQLSd0RsBZGkKGUwZcObf2VkCmIDE11NUD2gQBw-dbFABPinQFqA/viewform?usp=publish-editor

Запитання 1. Назва освітньої програми.

Аналіз відповідей на запитання щодо назви освітньої програми (спеціальності), за якою навчалися респонденти, продемонстрував охоплення трьох основних напрямів підготовки. Результати опитування свідчать про нерівномірний розподіл випускників між програмами, що відображає специфіку вибірки або популярність окремих спеціальностей. **Найбільша частка респондентів (56 %)** є представниками освітньої програми **«Мова і література (англійська)»**. Така значна перевага (більше половини опитаних) вказує на те, що ця програма є ключовою у структурі дослідження, а її випускники виявили найвищу активність під час анкетування. **Майже чверть опитаних (24 %)** навчалися за програмою **«Мова і література (німецька)»**, що становить вагому групу респондентів і дозволяє врахувати специфіку підготовки фахівців із германської філології. **Найменша частка респондентів (20 %)** припадає на освітню програму **«Переклад (англійська)»**. Попри те, що цей показник є найнижчим серед представлених категорій, кожен п'ятий учасник опитування є майбутнім або теперішнім перекладачем, що забезпечує репрезентативність думок фахівців прикладного спрямування.

Висновок. Загалом результати моніторингу охоплюють випускників трьох профільних освітніх програм, пов'язаних із вивченням іноземних мов та перекладу.

Домінування респондентів програми «Мова і література (англійська)» (56 %) свідчить про її масовість, тоді як стабільна присутність випускників програм з німецької філології та перекладу дозволяє сформувати комплексне бачення якості освітнього процесу на факультеті чи в університеті загалом.

Запитання 2. Рік закінчення навчання.

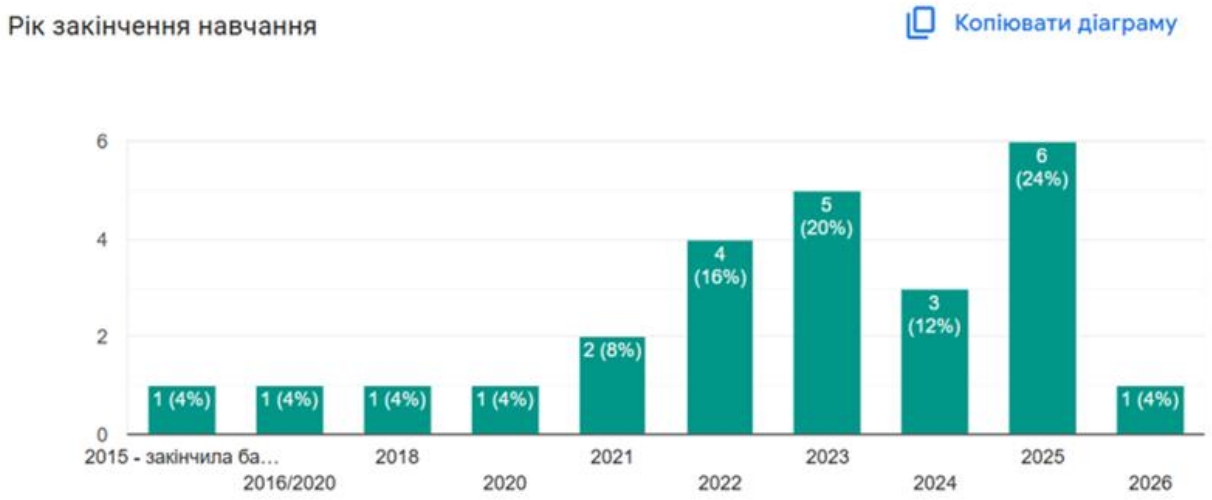

Аналіз відповідей на запитання щодо року завершення навчання показав значне переважання випускників останніх років, що свідчить про високу зацікавленість молодих фахівців в оцінюванні освітнього процесу. Вибірка охоплює період з 2015 по 2026 рік, демонструючи динаміку залучення респондентів різних років випуску. **Найбільша частка респондентів (24 %)** завершила навчання у **2025 році**. Це свідчить про те, що основний масив даних отримано від найсвіжішої генерації випускників, чиї враження від освітньої програми є найбільш актуальними. Значну активність також проявили випускники **2023 року (20 %)** та **2022 року (16 %)**. Разом із показниками 2025 року, ця категорія респондентів (загалом 60 %) формує ядро опитування, що дозволяє оцінити стан освітньої програми в її сучасному вигляді. Частка випускників **2021 та 2024 років** склала **8 % та 12 %** відповідно. Водночас спостерігається поодинока участь (по **4 %**) респондентів, що закінчували навчання у період з 2015 по 2020 роки, а також тих, хто планує завершити навчання у 2026 році.

Висновок. Загалом результати свідчать про те, що в опитуванні взяли участь переважно випускники останніх чотирьох років (2022–2025 рр.), які складають понад дві третини всіх опитаних. Це забезпечує високу релевантність результатів для аналізу поточного стану освітніх програм. Невелика частка респондентів попередніх років випуску (2015–2020) додає дослідженню ретроспективного погляду, хоча їхній вплив на загальні статистичні показники є мінімальним.

Запитання 3. Сфера діяльності.

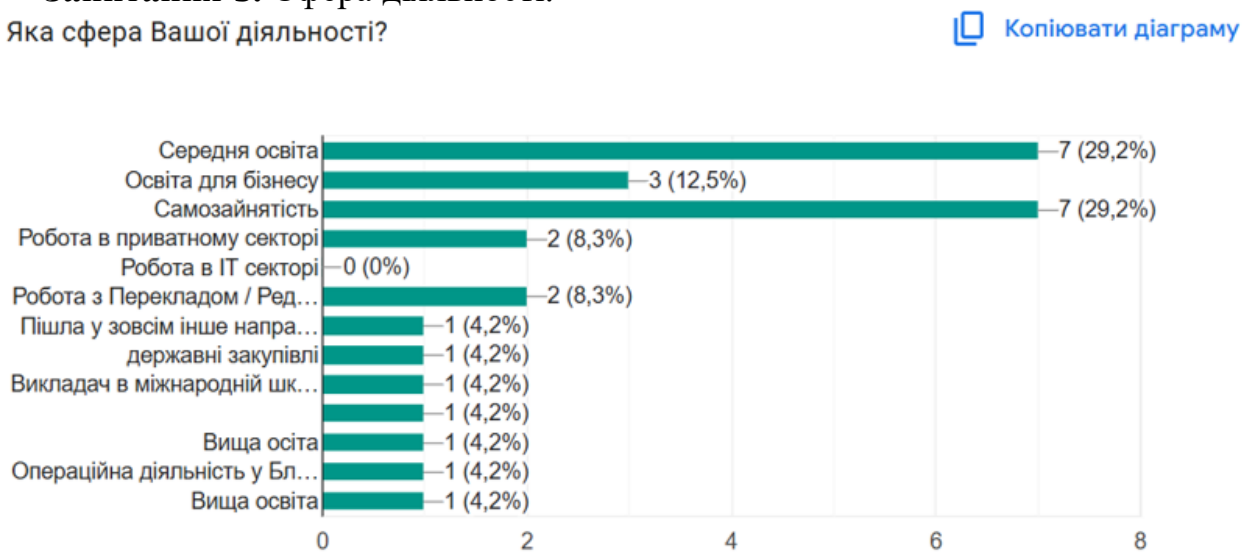

Аналіз відповідей на запитання щодо поточної сфери діяльності респондентів показав широку географію працевлаштування та високий рівень адаптивності випускників на ринку праці. Результати свідчать про те, що освітні програми забезпечують фахівців компетенціями, затребуваними як у державному, так і в приватному секторах. **Найбільші частки респондентів (по 29,2 %)** зосереджені у сферах **«Середня освіта»** та **«Самозайнятість»**. Це вказує на те, що значна частина випускників реалізує себе у традиційній педагогічній діяльності, водночас рівна їм кількість опитаних обрала шлях незалежної професійної практики (фриланс, приватне репетиторство тощо). Вагоме місце у структурі зайнятості посідає **«Освіта для бізнесу» (12,5 %)**, що підкреслює попит на мовну підготовку в корпоративному сегменті. По **8,3 %** опитаних працюють у **приватному секторі** та безпосередньо за напрямом **«Переклад / Редагування»**, що підтверджує практичну цінність отриманої спеціалізації. Решта респондентів (по **4,2 %** на кожну категорію) працюють у таких сферах, як вища освіта, міжнародні школи, державні закупівлі та операційна діяльність у благодійних фондах. Варто зауважити, що невелика частка випускників обрала «зовсім інший напрям», що є нормальним показником для динамічного ринку праці.

Висновок. Загалом результати опитування демонструють позитивну тенденцію: понад 75 % випускників працюють у сферах, безпосередньо або опосередковано пов'язаних із філологією, перекладом та педагогікою. Високий відсоток самозайнятих осіб свідчить про сформованість у випускників навичок автономної роботи та підприємливості. Водночас широке представництво в інших секторах (від держзакупівель до БФ) підтверджує універсальність гуманітарної освіти та здатність фахівців до швидкої перекваліфікації.

Запитання 4. Оцінка задоволеності результатами навчання за освітньою програмою.

Оцініть, на скільки Ви задоволені **результатами навчання** за обраною ОП?

Копіювати діаграму

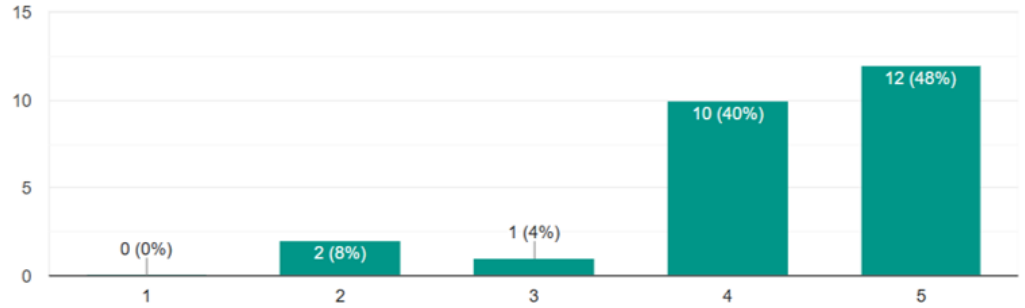

Результати відповідей на запитання щодо рівня задоволеності результатами навчання за обраною освітньою програмою засвідчили загалом високий рівень позитивної оцінки з боку випускників. Зокрема, майже половина респондентів (48 %) оцінили свою задоволеність найвищим балом – **5**, що свідчить про повне задоволення отриманими результатами навчання. Ще **40 %** опитаних поставили оцінку **4**, що також відображає високий рівень задоволеності освітнім процесом і сформованими компетентностями. Водночас невелика частка випускників продемонструвала нижчий рівень задоволеності: **4 %** респондентів оцінили результати навчання на **3 бали**, а **8 %** – на **2 бали**. Відповідей з найнижчою оцінкою (1 бал) зафіксовано не було. Це свідчить про те, що переважна більшість випускників позитивно оцінює результати навчання та рівень підготовки, отриманий під час здобуття освіти.

Висновок. Отримані результати свідчать про високий рівень задоволеності випускників результатами навчання за освітньою програмою. Домінування високих оцінок підтверджує відповідність змісту освітньої програми очікуванням здобувачів освіти та її здатність забезпечувати належний рівень професійної підготовки. Водночас наявність незначної частки нижчих оцінок вказує на доцільність подальшого вдосконалення окремих елементів освітнього процесу.

Запитання 5. Оцінка сучасності та практичної орієнтованості навчання.

Оцініть **сучасність та практичну орієнтованість** навчання за обраною ОП

(1 — не відповідає сучасним тенденціям, не є практико-орієнтованим, 5 — повністю відповідає сучасним тенденціям, є практико-орієнтованим)

Копіювати діаграму

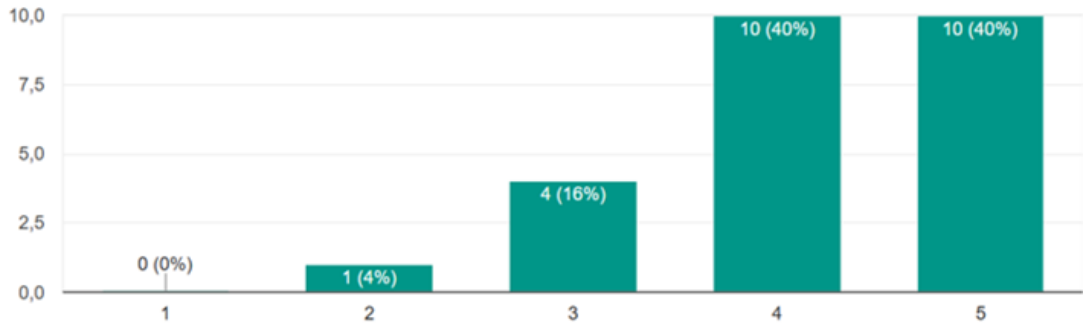

Аналіз відповідей на запитання щодо відповідності освітньої програми сучасним тенденціям та її практичної орієнтованості показав переважно позитивне сприйняття випускниками змісту та організації навчання. Найбільша частка респондентів (**40 %**) оцінила цей показник на **4 бали**, що свідчить про загальне задоволення рівнем актуальності та практичної спрямованості освітнього процесу. Ще **40 %** опитаних надали найвищу оцінку – **5 балів**, підтверджуючи повну відповідність навчання сучасним освітнім і професійним вимогам.

Водночас **16 %** респондентів оцінили сучасність і практичну орієнтованість освітньої програми на **3 бали**, що може свідчити про часткове незадоволення окремими компонентами навчального процесу або про потребу в більшій кількості практикоорієнтованих занять. Лише **4 %** опитаних обрали оцінку **2**, що є поодиноким випадком критичнішого сприйняття відповідності програми сучасним вимогам.

Висновок. Загалом результати свідчать про позитивну оцінку випускниками актуальності та практичної спрямованості освітньої програми. Висока частка оцінок 4 і 5 підтверджує, що навчання загалом відповідає сучасним тенденціям розвитку галузі. Водночас окремі зауваження респондентів вказують на необхідність подальшого посилення практичної складової навчання та впровадження сучасних освітніх технологій.

Запитання 6. Які актуальні на сучасному ринку праці навички та вміння НЕ вивчалися Вашою ОП?

Аналіз відповідей випускників свідчить про необхідність посилення цифрової та практичної складових освітньої програми. Найбільш відчутним є дефіцит навичок роботи зі штучним інтелектом (ШІ), який сьогодні є критичним для автоматизації перекладу та підготовки навчальних матеріалів. Випускники наголошують, що сучасний ринок праці вимагає високого рівня цифрової грамотності, зокрема володіння інструментами SEO-копірайтингу та методами роботи на інтерактивних освітніх платформах. У педагогічному аспекті зафіксовано розрив між теоретичною базою та реаліями української школи. Респонденти вказують на брак знань із ведення шкільної документації, національних критеріїв оцінювання та роботи з інклюзивними класами. Також виявлено запит на поглиблення спеціалізованих перекладацьких компетенцій, зокрема галузевого та синхронного перекладу, а також навичок редагування текстів і знання сучасної української стилістики. Крім професійних знань, випускники відзначають важливість розвитку навичок самомаркетингу, менеджменту та емоційного інтелекту. Це особливо актуально для самозайнятих фахівців і репетиторів, яким бракує вмінь просувати свої послуги та ефективно керувати часом при високому навантаженні. Загалом результати опитування вказують на потребу модернізації програми через інтеграцію IT-інструментів та прикладних модулів, що готують фахівців до викликів сучасної цифрової економіки.

Запитання 7. Які дисципліни бажано ввести до навчального плану ОП?

Аналіз пропозицій випускників щодо оновлення навчального плану виявив запит на посилення практичного та цифрового компонентів освіти. Респонденти пропонують запровадити курси, пов'язані з використанням штучного інтелекту та сучасних інформаційних технологій у професійній діяльності. Окрему увагу приділено дисциплінам прикладного характеру, таким як контент-маркетинг, копірайтинг, брендинг та створення освітнього контенту, що дозволить фахівцям ефективно працювати у цифровому медіапросторі. У перекладацькому напрямі випускники вважають за доцільне розширити підготовку через введення курсів із галузевого, синхронного та послідовного перекладу. Особливий наголос робиться на необхідності практики перекладу з другої іноземної мови (німецької), а також на вивченні ділової англійської мови, академічного та креативного письма. Також актуальною залишається потреба у посиленні навичок редагування текстів та вивченні сучасного українського правопису для забезпечення високої якості професійної комунікації. Педагогічний блок пропонується доповнити дисциплінами, що відповідають сучасним соціальним викликам: інклюзивною освітою, андрагогікою (навчанням дорослих) та психологією комунікації. Випускники вказують на важливість знань із нормативно-правових засад діяльності вчителя та освітнього менеджменту. Для фахівців, які планують приватну практику, критично важливими є курси з риторики, публічних виступів, а також практичні знання щодо ведення ФОП та оподаткування. Загалом рекомендації спрямовані на перехід від чистої теорії до міждисциплінарності. Випускники прагнуть бачити в навчальному плані більше годин на мовну практику та вибіркові курси, що охоплюють нейропсихологію, медіадискурс та невербальну комунікацію. Такий підхід, на думку опитаних, забезпечить гнучкість фахівця на ринку праці та його готовність до роботи в умовах високої конкуренції та технологічних змін.

Запитання 8. Які дисципліни не відповідають викликам часу?

Аналіз відповідей респондентів щодо дисциплін, які не відповідають викликам часу, продемонстрував загалом лояльне ставлення випускників, проте виявив низку системних зауважень. Значна частина опитаних вважає, що зміст підготовки є актуальним, проте критичні відгуки зосереджені навколо застарілих підходів у викладанні фундаментальних теоретичних курсів та відсутності адаптації методичного блоку до сучасних умов дистанційної освіти. Найбільше зауважень отримали дисципліни теоретичного циклу, зокрема «Історія мови», «Германістика», «Філософія» та «Загальне мовознавство». Випускники сприймають ці предмети як надмірно теоретизовані та відірвані від практичних потреб сучасного філолога. Крім того, респонденти критикують курси «Психологія» та «Педагогіка» за елементарність змісту та орієнтацію на застарілі класно-урочні системи, що не враховують специфіку синхронного та асинхронного онлайн-навчання. Також було поставлено під сумнів доцільність «Фізичного виховання» у професійній підготовці філологів та ефективність формату «Безвідривної практики», яка, на думку випускників, недостатньо готує до реальних викликів шкільного середовища в умовах війни. За результатами

відповідей вказує на необхідність перегляду змістового наповнення теоретичних дисциплін та оновлення методичного блоку. Випускники очікують на заміну застарілих підручників сучасними автентичними матеріалами та зміщення акценту з простого переказу текстів (як у випадку з курсом «Аналітичне читання») на розвиток критичного мислення та цифрових компетенцій.

Запитання 9. Ймовірність рекомендації освітньої програми іншим.

Результати відповідей на запитання щодо готовності рекомендувати освітню програму іншим особам демонструють загалом позитивне ставлення випускників до отриманого освітнього досвіду. Найбільша частка респондентів (**44 %**) оцінила ймовірність рекомендації на **5 балів**, що свідчить про високий рівень довіри до освітньої програми та готовність рекомендувати її знайомим.

Ще **28 %** опитаних поставили оцінку **4**, що також вказує на позитивне сприйняття програми та її якості. Разом ці категорії становлять **72 %** усіх відповідей, що демонструє переважно схвальне ставлення випускників до освітньої програми.

Водночас **16 %** респондентів оцінили ймовірність рекомендації на **3 бали**, що може свідчити про нейтральну позицію або наявність окремих зауважень до змісту чи організації навчання. Невелика частка випускників обрала нижчі оцінки: **4 %** – **2 бали**, а **8 %** – **1 бал**, що може відображати індивідуальний досвід або критичні оцінки окремих аспектів освітнього процесу.

Висновок. Переважна більшість випускників готові рекомендувати освітню програму іншим, що є важливим індикатором її якості та репутації. Високий рівень позитивних оцінок свідчить про загальне задоволення отриманою освітою. Разом із тим наявність поодиноких низьких оцінок вказує на необхідність подальшого аналізу окремих аспектів освітньої програми та їх можливого вдосконалення.

Запитання 10. Пропозиції щодо покращення якості освітнього процесу.

Аналіз пропозицій випускників щодо покращення освітнього процесу засвідчив високий запит на системну реорганізацію практичної підготовки та модернізацію навчальних ресурсів. Найбільш критичним питанням респонденти вважають формат проведення «безвідривної» виробничої практики. Випускники

наголошують на надмірному навантаженні, коли студенти змушені одночасно відвідувати пари та проходити кілька видів практик у різних районах міста. Рекомендовано виокремити спеціальний час для практичної підготовки в навчальному плані, а також раціонально розподілити її етапи між курсами, щоб уникнути накопичення іспитів, занять та стажування в одному семестрі. Суттєвий пласт пропозицій стосується змістового наповнення та методики викладання. Випускники закликають до повного оновлення навчальних матеріалів: відмови від застарілих або недоброчесних джерел на користь сучасних міжнародних видань із чіткою структурою рівнів (від A1 до C1). Окремо підкреслюється потреба в «педагогічному прикладі» від самих викладачів університету – студенти хочуть бачити практичне застосування тих інноваційних методів і цифрових інструментів, про які їм розповідають на лекціях із методики. Також звучать пропозиції щодо поступового оновлення кадрового складу та залучення молодих спеціалістів, орієнтованих на сучасні освітні стандарти. Питання гнучкості та відповідності профілю навчання також є актуальним. Респонденти пропонують розширити спектр вибіркових дисциплін, щоб навчання за філологічним напрямом не обмежувалося лише підготовкою вчителя середньої школи, а включало реальні можливості для розвитку в перекладі, копірайтингу та медіа. Випускники звертають увагу на необхідність покращення якості викладання другої іноземної мови та забезпечення стабільного дистанційного формату навчання, який дозволяв би ефективно поєднувати освіту з професійною діяльністю. Для підвищення якості освітнього процесу необхідно змістити фокус із теоретичного навантаження на логістично вивірену практику та цифровізацію. Випускники вбачають перспективу розвитку програми в інтеграції штучного інтелекту, переході на автентичні міжнародні підручники та створенні умов для реальної багатопрофільності фахівця-філолога.